

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám/ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

A mi vendégeink.

Zajos napokat lát ismét Budapest fő- és székváros, de ezuttal nem politikai tüntetés élénkíti, hanem a tudomány ül örömmünnepe. A világ minden részéből odasereglettek a tudomány nagynevű képviselői, hogy megbeszéljék az orvosi tudomány legújabb vívmányait s kicseréljék egymással tapasztalataikat. Van okunk örvendeni, hogy az orvosi kongresszus helyéül ezuttal Budapest választott, mert alkalmunk nyílik, hogy a mi szép fővárosunkat színről-színre bemutathassuk azoknak a nagy tudósoknak, kik eddig vajmi keveset tudtak róla s megláthatják, hogy milyen az a barbar magyar nemzet, melyet a német sovinizmus úgy befeketített s mely ellen a román liga annyira alaptalan panaszt emelt. Nekünk mindenestre csak előnyünkre szolgál, hogy a tudományos világ legtekintélyesebb képviselői jöttek el hozzánk, kiknek mint elismert tekintélyeknek szavai hitelre találnak. Eddig a mi szép országunkat, annak ékes fővárosát, a mi nagy igyekezetünket s a minden irányban mutatkozó haladást

alig vette tudomásul a művelt külföld. Egy-egy turista felületes s többnyire rossz akarral telt könyve alig volt alkalmas arra, hogy alapos tájékozást nyújtson azoknak, kik irántunk érdeklődtek, hanem ha most a legkitűnőbb tudósok viszik majd haza tapasztalataikat s írják majd azokról csak fél olyan lelkesültséggel is, mint a milyen-nel most az ünnepekégek mámorában rólunk beszélnek, akkor talán másképpen fognak rólunk gondolkodni s más szemmel nézik ama törekvéseket, melyekkel államiságunkat az izgató s folyton békétlenkedő nemzetiségekkel szemben megerősíteni akarjuk. A német Schulverein hazug hírei, a román liga alaptalan vádjai s a pánszláv sajtó jajveszékései talán más színben fognak feltűnni, ha valamilyik ünnepelt tudós veszi kezébe a tollat s úgy ír le minket, a milyenek vagyunk. A távolból szemlélve a lelkes fogadtatást s a tudós urak nagy örömet s tuláradó lelkesültségét, örömeinkre szolgál, hogy vendégeink kitűnően érzik magukat minálunk s még jobban örvendenénk, ha az irántunk eddig nyilvánult

meleg rokonszenv állandó lenne s meghozná azon eredményeket, miket tőle várunk.

Politikai hírek.

Belföld.

Takarmánykiviteli tilalom.

Festetich Andor gr. földmívelési miniszter a Köztelken levő sörárpakiállításon kijelentette, hogy az alföldi útjában szerzett szomorú tapasztalatai folytán (az egész Alföldön nem látni egy jó kazal zöld takarmányt) elrendeli a takarmánykiviteli tilalmat. A kiviteli tilalmat, igen helyesen, még a korpára is ki akarja terjeszteni.

Csere a miniszteri tárczákkal.

Az a politikai körökben elterjedt hír, hogy az ősszel Hieronymi belügy-miniszter veszi át a kereskedelmi tárczát, Lukács Béla belügyminiszteré lesz, a belügyminiszteri tárczára pedig Reiszig Ede a jelölt, legújában oda módosítják, hogy a belügy-miniszter, nem Reiszig, hanem Tisza István lesz, hogy ezzel eloszlatassék az a feszültség, mely Wekerle s a Tiszaisták közt utóbbi időben kifejlődött.

Nem szentesített horvát törvényjavaslat. Az „Agr. Tagblatt” jelentése szerint a tisztviselők fizetésének emeléséről szóló törvényjavaslatot, amelyet a horvát tartománygyűlés utolsó ülészakájában elfogadott, a király nem szentesítette. Ennek okául az említett lap azt hozza fel, hogy a kormány javaslatán a tartománygyűlés változtatott. E hír mindenesetre még megerősítésre vár.

Vaszary hercegprimás alkucziója. Vaszary Kolos bíboros hercegprimás, az esztergom-főegyházmegyei papság lelki gyakorlatainak végeztével beszédet intézett a nagy számban összegyűlt papsághoz, melyben arra inti a papságot, hogy térjen vissza hivatásához. Beszéde folyamán a hercegprimás kijelentette, hogy egyházi ügyekben a római szent-szék előleges tudata és beleegyezése nélkül soha egy lépést sem tett.

Külföld.

A haldokló párisi gróf. A párisi gróf haldoklik. Az egész család és a szolgaszemélyzet sirva állja körül az ágyát. A beteg már nem tud beszélni, csak szemével int becsut.

Egy jelentés szerint a párisi grófnak gégefőrákja van, úgy, hogy nem vehet magához táplálékot. A gróf óráról-órára gyengül; állapota reménytelen.

Cankov hazatérése. A bolgár kormány már két héttel ezelőtt, mikor Cankov szándékáról, hogy Bulgáriába vassa akar térni, értesülést nyert, úgy a szerb, mint a török kormányhoz diplomáciai ügyvivői által azt a megkeresést intézte, hogy Cankovnak ne engedjék meg, hogy a bolgár határra jöjjön. A bolgár kormány e kívánságát azzal a körülménnyel indokolta, hogy ezzel már eleve fog elkerülni minden összekocczanást, miután a bolgár rendőrség utasítást kapott, hogy Cankovot ne bocsássák át a határon.

Szocialisták s a hollandi királyné. Amsterdamban Vilma királynő születés napjának ünnepe ál-

TÁRCZA.

A barátság vége.

Mikoriban a jögon voltam, távol e bérczes földtől, Pesten, a székes városi kávéházak széles körben ismert vendége Krasznay Laci, benső jó barátom vala.

Gyakran látható volt a „Fiume” festett, elegáns üvegtáblái mögött, szemén aranykeretű monoklit tartva, diszkrét mosolylyal cigarettát szorongató, keskeny ajkai szélén, orosz-lánfejú sötétpálcaeskával játszadozva jaquemar keztyűs kezében.

Gyakran megfordult a „T. Ház” vagy a főrendek karzatán, — monoklija mögül fikszirozva a karzat szépségeit, — ritkábban a tudományegyetem folyosóján, mert hiszen ő is joghallgató vala, ő, kit legalább is mágnás-képviselőnek tartának a külszín után ítélő emberek.

A kávéházakban aristokratikus nyugalommal foglalt helyet az utcára néző nagy üveglakok egyikénél s látszólag a „Times” szellem-dus vezérezikének, vagy a „Figaró”

pikáns, illusztrált közleményeinek olvasásába merült, — bár se angol, se francia nyelven nem tudott — vagy pohárka chartreuse zöldes nedvét szűrösölve, monokliját felöltője fölött lógatva szemlélte társait, kik gyufaszálakba játszották a tarokkot, hangos hahota közepette a „schwarze Peter”-t. Némelykor ő is dákót ragadott kezébe s a golyókat lökdösve, műretelemmel hasítá fel a biliárd zöld posztóját.

Egy alkalommal én is megismerkedtem vele s ő nyájasan fogva karon, vezetett be a legközelebbi kávéházba s maga látott a rendelések után. El valék bájolvá az ifjú gentleman szíves, előkelő modora által, de végül fizetésre kerülve a sor, zavartan tapogatta oldalzebeit s szórakozottsága fölött bosszankodva jelenté ki, miszerint tárczáját lakásán feledte. Kénytelen valék „szükszavu” erszényemből nemesak a magam, hanem az ő uzsonnáját, piccolót, könyakot, s „Regalitás”-t kifizetni.

Fájdalom, az „előkelő családból” származó ifjú majdnem mindig ott-hon feledé erszényét s az együttes

uzsonnázgatásokat részemről számtalan piccoló kifizetése bánta meg.

Kételkedni kezdtem gentlemanomban, s a tárczámban levő obulusok apadását napról-napra savanyubb arccal látva, a jó Arany János szavait önmagamra vonatkoztattam, busan kiáltva fel, szedvén diákori tanulmányaim s ismereteim homályosan zavargó kódéből a következő szavakat elő:

„Türte Miklós, türte, a meddig türhet.”

Egy ködös őszi estve, — hónapelső napja volt, — elhatároztam magamat, hogy elmegyek az operába.

Denique, a gondolatot tett követte s őszi felöltöm magamra rántva, pár perc múlva szivarkával számban haladtam az opera épülete felé.

A Reutter kávéház kivilágított ablakai alatt a sors összehozott az én „előkelő családból” származott ifjummal, ki bár az opera felől jött, mégis állítása szerint ugyanoda igyekezett.

Kezdtém rosszat gondolni.

A s a terv egyszerre megérlelődött agyamban, az „előkelő” előtt Laczi szokás szerint összekutatja zsebeit, aztán bánatosan szólal meg:

— Otthon feledtem a tárczámat! Hidegvérrel új szivarkára gyujtottam.

— Seбай, küldj el egy hordárt lakásodra, majd a háziasszonyod a tárczádból ad egy jegyre valót.

Laczi ellenvetést tett:

— De akkor elkések az előadásról!

— Seбай!

S befelé törekedtem.

Laczi utánam kiáltott:

— Pista!

— Laczi!

? ! ? ? ? ?

! ? ! ! ! !

— Kölesönözz kérlek egy jegyre valót!

— Nem szándékozom.

Az „arisztokrata” meglepetve nézett rám:

— U-ugy??

— U-u-ugy!!

Azzal egy véghetetlen megvető pillantást vetett reám s szemére csipetve monokliját távozott.

Ez estével vége szakadt a mi barátságunknak.

Téglás Béla.

talában nyugodtan folyt le, de a szocialisták zavargást idéztek elő és kövekkel dobálództak, úgy hogy a rendőség kénytelen volt több izben fegyverrel megtámadni őket. Több szocialista megsebesült.

A bécsi nemzetközi gabona-vásár.

A bécsi nemzetközi gabona- és mag-vásár már születésekor, husz év előtt, abban a halálos betegséggel szenvedett, hogy nem volt életképes s hogy látfeltétele egy más, tőle idegen szervezethez lett mesterségesen kötve. Még husz év előtt azzal boldondíthaták a világot, hogy Ausztria, Magyarország voltaképpen csak Ausztria, melynek fővárosa Bécs, joggal vindikálhatja magának a gabonakivitel emporium szerepét, minthogy Magyarországot számbajövő exportállam s a magyar terményeknek természetesen főpiacza csak Bécs lehet. A bécsi magvásárt megcsinálták Magyarország, mint exportállam kontójára s valljuk be, hogy a magyar kereskedelem sokáig tétlenül, mintegy hallgatag beleegyezéssel tűrte ezt a visszaélést. Pedig hát akkor is ép oly jól tudták, mint ma, hogy Bécs teljesen kívül fekszik a világ gabonaeport zónáján s hogy Magyarország gabonaeportja teljesen független a bécsi gabonauzlet alakulásaitól. A magvásárok főkontingensét úgy látogatók, mint kötések dolgában Magyarország szolgáltatta s a bécsi magvásár intézősége csak a staffagét szolgáltatta a voltaképpen magyar gabona- és magvásárhoz.

Már jó hosszú ideje, hogy nyilvánvalóvá lett ország-világ előtt az a hazug alakoskodás, melylyel a bécsi magvásár jelentőségét minden utonmódon dokumentálni akarták. A 80-as években a világ-gabonauzlet s a világ-gabonáarak lettek domináló gazdasági fogalmakká s ezek mellett aztán végleg eltörpült a bécsi esődület üzleti jelentősége. Még csak a természetstatisztika maradt meg egyideig spezialitásának, de midőn a magyar földművelésügyi minisztérium évenként

a magvásárt megelőzőleg, a saját, és sokkal megbízhatóbb, de mindenestre objektívebb tudósításai alapján közzétette a világtermés statisztikáját, a bécsi magvásárnak nemesek létjoga — mert hisz az sohasem volt — hanem még létüregye sem maradt.

S még sem akart meghalni. Az aszkórosok esőkönyös életvágásával és a szemlélőre nézve nyomasztó életreménnyel tengődött tovább, egyre soványabbra aszva, egyre jobban alá-súlyodva a köznap gabonauzlet nivójára, sőt az alá is, — míg végre maguk az intézők is belátták, hogy hiábavaló dologt művelnek az ő galvanizálásaikkal s kapva-kapnak alkalmon, melyet a bécsi antiszemita idéztek elő, hogy a tisztesség látszatával temessék el hullájukat. De a hivatalos Bécsnek fájta a lokális intézmény bukása; hivatalos bizonyítványt adtak neki arról, hogy még él s újra meghívták a világot, hogy tessék róla meggyőződni.

Ekkor aztán végre talpra állt a magyar kereskedői kar. Soha egy-értelműbben, kigadtabban s erősebben nem láttunk mozgalmat biztosan, ezeltudatosan, egyenesen sikerre, mondhatni diadalra vezetni. Azt a sok arezulesapást, melyet a osztrák kereskedővilág az antiszemitaiktól kapott s melyekért nem kapott elégtételt senkitől, végre az önértés és hivatására büszke magyar kereskedői kar torolta meg. S megmutatta, hogy szavának tekintélye van Európáig. Csak most, a magvásár ellen indított mozgalom alkalmával győződhetett meg Bécs és a külföld is igazán arról, hogy a gabonauzlet centruma a monarchiában Magyarország, illetve Budapest s hogy a budapesti gabonatőzsde összeköttetései voltaképp azok, melyek eddig a bécsi magvásárra s szusztt fentartották.

Nos hát, az idén láthatták a bécsiek, hivatalos és nem hivatalos körök, láthatta az egész világ, hogy Magyarország, — magyar kereskedők — s magyar gabona nélkül, a bécsi magvásár pictus masculus. S minthogy

ezentúl sem lesz másképp, mint volt az idén, nem hisszük, hogy akadna optimista, a ki reméli, hogy a jövő évben már csak szóba is fog kerülni a bécsi magvásár. Megülte az a mostani fiasokkal temetését és a torát.

Csarnok.

Czérna Aladár férfi- és nőszabó levele a szerkesztőhöz.

Kegyem magaslatán álló Szerkesztő Ur!

Ha, ha, ha és ha!

Kaczezegagok. Oriás dimenziókban emlik kifelő kedélyem hangulatának esatornáján a kaczezag. Magasztos szentegyházunk két ittkányos szolgálja a kántor és egyházi elmentenek, hogy a sok bor által elzüllött esontjaik öldöklő fájdalmait a fordó hűs habjaiban kikurálják és irtanak ferdői levelet az divatról. És ebben segítkezik nekik a kárbahágói ital egyetem szűk mértékű bérloje Mórész zsidó a bösz héber.

A mint a sorokat olvasom, szűmben felzajdul és feljajdul a férfi és nő szabó ambíciója s én a sárba hűszolt divatot kiemelem a moesár fertőjéből s megpuezovalva, feltjait kitakarítva ismét felhelyezem a magaslatra, hova him- és nőnemű nagy világ évmilliárdok óta helyezé.

Hogy fent jelzett ittkányos férfiak a férfi gunyából gunyt üzének, ez nem bánt: aeh, mert egy jól szabott férfi pantallór sok mindent kiállani tud és kész, de a sonkaú és harangszoknya diflamálása fáj nagyon az én férfi és nőszabói szűmbnek. Szent és magasztos hevülettel ragadom meg tohát a tüt... azaz a tollat s arszlani bátorsággal kelek a megsértett ártatlanságok védelmére. Még neveltem, serdülékeny állapotomban tanultam, hogy midőn a jó Isten az első nőszemélyt megalkotmányozá az még gunyátlan vala s ekkor teremte egy nőszabót és mondá: végezzé a többi. Mi nőszabók tettük aztán oly széppé s bájossá a nőt, fel-séges ruhadarabokkal ékesítvén fel az isteni termetet. S ha alkotánk, védenünk is kell alkotásunkat.

Nekem csak egy jutott a nők közül: a bájós Pólíka, aeh, de ez egy!... Mind, a mit a természet dícsőt alkotott s mind, a mit a szabói művészet ékeset produkált, az mind egyesítő van e bájus hajadon termetén s csak erényektől koszoruzott lelkipásztorunk gyönyörben uszó szemei tehetnek tanúságot, hogy a sonkaú és harangszoknya a szabó-művészet legdícsőbb alkotásai.

Ach nemuljatok el tehát szentségtörő egyházfűi ajkak s térdre borulva imádjátok szemérmes Pólíkánkban a nőt és szabót. S rohanjanak bármily bösz dühvel szentegyházunk vad ellenségei a polgári házasság ocsmány fegyvereivel nekünk, parochiánk legszebb virága mindig Pólíka leend s az ő legfőbb ékessége azok a dícső harangszoknyák és sonkaújak, mit én alkoték. Jámber Estány vad vádjait művészi lelkületem összes megvetésével lenézem.

Fogadja tks Szerkesztő ur kegyeim őszinte nyilváníását

Kárbahágó, 1894. szept. 2-án.

Czérna Aladár
férfi- és nőszabó.

Ujdonságok.

— **Személyi hír.** Novák honvédezedes, dandárparancsnok múlt vasárnap Kézdí-Vásárhelyre érkezett s a nagy gyakorlatra készülő honvédzászlóaljat megvizsgálva, elutazott.

— **Áthelyezés.** Bokor Lajos kézdívásárhelyi kir. törvényszéki írnok a kovásznai kir. járásbíróshoz helyezettett át.

— **Honvédek** szerdán délután különvonattal elutaztak az ősi nagygyakorlatokra. A körülbelül 400 főnyi legénységet 20 koei szállította el. Ilyen nagy vonat a mi viczinális vasutunkon ritkaság számba megy. Honvédek ezuttal Székely-Keresztura mennek, hol a brassói 24. honvéd gyalogezred összes zászlóaljai összpontosítva lesznek. Innen Bala-vásár környékére vonulnak dandárgyakorlatra, míg végre szeptember közepén Maros-Vásárhelyt a hadosztály gyakorlatokon fogják részt

REGÉNYCSARNOK

Haida.

— A „Székelyföld” eredeti regénye. —

Írta: Hajdó Ödön.

(Folytatás.)

Hela nem birt felelni, de annál szorosabban kulcsolta át Ezra térdét, míg az lefejté a gyöngy karkokat s keblére emelte föl a nőt, hogy lecsókolja könyeit szeméiről s ujjal megkérdeje: miért nem jöss velem?

— Ugy szeretlek Ezra, mint virág a napsugarat, úgy szomjuhoz-lak, mint Arabia homokja az esőt s bár vérzik szívem, hogy távozol — nem megyek veled. Valami megköt, valami visszatart, de azért lelkem elkísér, ha nem maradsz velem, szívem veled távozik, ha méz. Ne félj, ha tén vesz fenyegetne, bizton megörzöm azt s kéni fogom Allaht, mentsen meg nekem.

— Ugy, ugy, kedves fatimám, ha már nem jöss velem, Allah legyen veled és őrizze meg hitedet, hogy bizalmad meg ne ingjon. De látod, holnap hajnalban indulnom kell, mert

már a muezzin is felkeresett és lekemre kötö a két nőt, kiket Koreáig kísérem kell, de főként azért sem térhetek ki ez ut elől, mert öcsém is kifakad, ha mindenhová csak őt küldözgetem s nem osztom meg fáradozásait. Ő nemsokára hazajöved és akkor nem leszek egyedül s ha jó sorsom visszavezet, boldogan foglak keblemre ölelni, hogy azután hosszú ideig ne távozzam tőled.

— Legyen akaratod szerint Ezra, — sóhajtá fájdalmasan Hela s azzal kibontakozva férje karjai közül, lakosztályába menekült, hogy fájdalmát elrejtse s a távoztól még csak annyit hallott Ezra át a szőnyeg ajtón: eredj, eredj, Allah kíséren utadon!

VII.

Az indulás.

Konstantinápoly nagyszerű kikötőjében, melyet a természet mintegy ezen czélra alkotott a szultánok városának, ott sorakoznak a világjáró hajók, ki erről, ki arról érkezett és pihen, míg újból szolgálati útjára vezetik. Mindenik mozog, ringlágyan, mintha álomban ringatódnék az imbolygó hullámfodrokon. Árbozaikon a változatos színű lobogókkal játszik az enyhe szél, hol magához ragadja

és kiteríti őket, hol elereszti és le-hullanak nyugtalan redőkbe, hogy jászai kedvében ismét elkapja és lengesse jobbra, balra.

Oly kivételesen szép ott a hajnal, mint tán sehol. A mint a galatai aranyszarv fölött a kelő nap sugarai bearanyozzák a fódros felhőket, melyek viszfénye a hullám-fodrokból százszorosán csillog elő, oly fonséges panorámát nyújt az elfogulatlan szemlélőnek, hogy örök benyomása marad.

A hajók fedélzetén dolgozó matrózok, a rakparton foglalatokodó munkások, az utasok és járó-kelők, ki erre, ki arra lótnak-futnak; mindenik kiabál, beszél, lármáz. Hangjuk élénk morájja egyesül a járművek és gépek zajával s olyan egyveleget hoz létre, melyben alig hallja az ember önmagát.

A hajók közötti sikátorokon kisebb-nagyobb csónakok siklanak ide s tova; egyike hord, másika visz.

Ugy néz ki egészében, mint mikor az ember hangyabolyt rug szét, melyből mindenik hangya igyekszik, bábeli zürzavart okozó gyors iramban vinni málháját — a petét. Nyu-

zsög, mozog az elevenje, meg a holtja is annak a kikötőnek.

Ott áll a Fakardin Ezra hajója is a többiek sorában, teljesen készen az indulásra. Fedélzetén sűrűnek, forognak a matrózok, gyors futtában végezve az utolsó teendőket. Vastag kémenyéből sűrű fekete gomolyokban tör elő a füst, felkarikázik a magasba, vagy rőzsut csapja a szél, hogy elfoszladozzék, mint a pára.

Középszerű kereskedelmi hajó ez, mintegy 2400 tonna tartalommal, mely selymet, dohányt, prémet és viaszat szállít Ázsia déli partvidékeire: Adenbe, Colomboba, Singaporéba, Hongkongba, Saughouba és végül megállapodik a koreai kikötőben, hogy az itt és utközben visszafelé főlsegett árukkal megterhelten ujjalag a konstantinápolyi kikötőben könnyítsenek terhen. De néha egész Johamamig is elmegy.

Csere bere a világ. Kevés mindennek, a mi van otthon, kell idegenből is; legtöbbször nem is azért, mert hasznos, hanem mert az ügyes rek-lám szájait csinál hozzá.

(Folytatás következik.)

venni. A marosvásárhelyi nagy gyakorlaton körülbelül 14—15 ezer ember lesz összpontosítva Hild altábornagy kerületi parancsnok vezénylete alatt. A gyakorlatok szeptember végén érnek véget.

— **Ló és szarvasmarha kiállítás Háromszékmegyében.** Háromszékmegye gazdasági bizottsága által rendezendő ló és szarvasmarha kiállítások, Sepsi-Szentgyörgyön Október hó 7-én. Kézdi-Vásárhelyen Október hó 11-én, d. e. 10 órakor kezdődőleg, mindkét helyen az állatvásártéren fognak megtartatni. Díjazva lesznek: I. Lóvak: a.) Csikos kanczák, Első díj 25 frt, 2. díj 15 frt, 3. díj 10 frt. Három éves kanczacsikók; Első díj 25 frt, 2. díj 15 frt, 3. díj 10 frt. II. Szarvasmarhák: a.) Bikák 1 éves-től kezdve, beleértve a községi bikákat is. Első díj 25 frt, 2. díj 15 frt, 3. díj 10 frt. b.) Tehenek borjuval: Első díj 25 frt, 2. díj 15 frt, 3. díj 10 frt. c.) Üszük: Első díj 20 korona (Potsa József főispán ur ajándéka.) 2. díj 10 frt, 3. díj 5 frt. 1. A bemutatott állatok megbirálása, valamint az oda ítelt díjak kiosztása azonnal a helyszínén fog megtörténni. 2. Az állatok tulajdonosai községi bizonyítványt nyújtva tartoznak igazolni, hogy a bemutatott állat saját tegyésztsük. 3. Díjat csak azon állatok tulajdonosai nyerhetnek, kik 50 holdnál kevesebb birtokon gazdálkodnak. 4. Ha a bemutatott lóvak között oly példány találhatók, mely az 1896. évi országos kiállításon is bemutatható lenne, a díj csak utólagosan fog kiadatni és ez esetben tartozik a tulajdonos lovat a jövő évben is elővezetni, s kívánatra az ezred éves kiállításon is bemutatni. 5. A díjat nyert állatok, a díj visszatérítésének kötelezettsége mellett tenyésztésre használandók, miután a kiállítás ezéja a tenyésztési kedv élesztése. 6. Szarvasmarhák közül kizárólag tiszta magyar erdélyi fajta állatok díjaztatnak. 7. A marha levelek minden egyes állat részére elhozandók. 8. A bemutatandó állatok a kiállítás napja reggeli 9 óráig a kiállítás helyére állítandók és az ott lévő állatorvosnak bemutatandók.

— **Felhívás az iparos mesterekhez.** A kézdivásárhelyi alsófoku ipariskolában a beírások f. évi szeptember 7. és 8. napjain d. u. 4—6 óráig a közs. fiúiskola helyiségében intéztetnek el. **Tandij: 2 frt 50 kr.** Felhívom az iparosmestereket, hogy tanonczaikat az irtódben multhatatlanul beírassák, mivel ellenesetben a törvény szigorát fogom alkalmazni. A tandij a beíráskor előre fizetendő. K.-Vásárhely, 1894. szept. 1. Bartók Károly, polgármester, felügy. b. elnök.

— **Elégett cseléd.** Kézdivásárhelyi Bándi István kereskedő leány-cseléde Sándor Róza tegnapi délután tüzet akart gyújtani a takaréktűzhelyen s mivel a fa nem gyúlt meg azon, ma már nem szokatlan módhoz folyamodott, hogy fogta a petróleumos üveget s a fát megöntözte, felgyújtotta. A fa lángot kapott, de meggyúlt az üvegben lévő petróleum is. A leány rémületében magára öntötte a petróleumot s pillanat múlva ruhája lángban állt. Egő ruhákkal, iszonyuan sikoltozva rohant ki az utcára, hol a szomszédoknak nagy nehezen sikerült a tüzet eloltani. A leány súlyos égési sebeket szenvedett, de életéhez remény van.

— **Földrengés.** Mult hó 31-én délután 1 óra 55 perczkor földrengés volt Kovásznán észlelhető. Mintha az

alvilági szellemek döntő csatát vívtak volna, olyan morgással, dübörgéssel előzte meg jöttét a földingás és megrázta épplánétánkat, hogy szegény öreg amugy remegett bele. De meg is érezte a félelmes természeti jelenség szeszélyes játékát minden... A faépületek minden porzikájukban reesegtek; egy kőháznak — mint mondják — a stakaturja megrepedt. A háziasszonyok nagy rémületre az edények lovagi tornára indultak egymás ellen s a fali órák pedig sok helyen felmondták a szolgálatot. A viztartó edényekből néhol a fölösleges tartalom a földre kívánczozott. Az észak-nyugatról induló s délkeletnek tartó ingás alig 12 másodperczig uralta a helyzetet, sok megszeppent egyént üzve ki a fedél alól a szabadba. A rázkodás aztán többé nem ismétlődött. A romániai Panceu községből szintén arról értesítenek, hogy mult hó 31-én délután 2 óra 25 perczkor oly nagymérvű földrengés volt, hogy házak dűltek össze, a templomok falai 40—50 centiméternyire nyíltak szét, s egy épülő félben lévő hatalmas épület teljesen kettéhasadt.

— **Templom alapkő-letétel Papolczon.** A papolezi ev. ref. egyház-község új templomot épített s ennek alapkővét mult hó 26-án helyezték be nagy ünnepségek között. Az ünnepélyt a dalegylet éneke nyitotta meg, ezután a közönség a XC-ik szoltárt énekelte el, melynek elhangzása után Veres Károly papolezi lelkész mondott szép alkalmi beszédet s imát s végül felolvasta azon emlékiratot, mely az építés történetét, az egyház mult és jelenlegi viszonyait tünteti fel s melyet az e célra elkészített alapkőbe, a jelenleg forgalomban lévő érepszének 1—1 példánya s néhány drb Kossuth-bankóval együtt behelyezett az utókor számára. Az ünnepélyt a dalegylet a Hymnus éneklésével zárta be. Délután néppünnpély volt a szabadban az „Orgona-alap” javára, mely 34 frt 68 krt tiszta jövedelmet hozott.

— **Tűz.** Zágónban mult hó 31-én délelőtt 8 órakor a ref. egyház harangozói lakásán lévő esürben, 12 nap alatt most már harmadszor, tűz ütött ki, mely a esürt a benne lévő takarmány- s gazdasági eszközökkel együtt elhamvasztotta. A tűz okául gyújtogatást emlegetnek. Az orbai járás főszolgabírója, Hollaky Attila erélyes nyomozatot indított meg az ugyanazon telken 48 óra alatt kétszer előforduló tűz valódi okának felderítésére.

— **Budapest emelkedése.** Hogy mily rohamosan fejlődik székes fővárosunk, igazolja azon chemikai, fizikai, sebézeti és bakteriologiai üvegműszergyár, valamint az izzólámpák művészettel való készítése, mely a „Seregi, Plechát és Társa” cég tulajdonában, Kinizsy utca 10 sz. alatt üzembe hozott. Ezen gyárban az üvegműszer oly sok remeke készítették, hogy ahoz hasonló gyártmányt a külföldön is alig találunk. Az üvegdíszművek, karácsonfadíszek és művirágok készítése oly művészettel lesz itt tökéletesítve, hogy azokból nemcsak a bécsi és lenbergi, hanem a budapesti ezredéves kiállítás-hoz is rohamosan érkeznek a megrendelések. A napokban a kereskedelmi miniszter több szakbiztos kíséretében meglátogatta a gyárat s a tapasztaltak felett legnagyobb meg-

elégedésének adott kifejezést. Mint Budapestegyik érdekes látványossága, bárki által meg is tekinthető.

— **Cognaciparunk haladása.** (Az Eszterházy-féle cognac gyár.) Kevés cikkben emelkedett a fogyasztás aránylag oly nagy mértékben nálunk, mint a cognacban. És miként a magyar ipar minden modern cikkre ugyszólván rávetette magát, úgy nekifeküdt a cognactermelésnek és aránylag rövid idő alatt e cikkben is óriási verseny fejlődött ki. Ez a verseny nem mindig a legtisztább eszközökkel dolgozott s egyik-másik előtérbe nyomulózó czégre — ha lehetett volna — minden rosszat ráfogott volna. Ezt tudva, bizonyos kíváncsisággal fogadtam el egyik régi nagy-rabesült barátom meghívását, hogy a gróf Eszterházy-féle cognacgyár-részvénytársaság telepét tekintsem meg. Az első, a miről ez alkalommal meggyőződtem, az — a mit a nagy közönség bizonyára nem tud, hogy a társaság részvényei (3200 darab 100 forintos, = 640.000 korona teljesen befizetett részvény) a legelőkelőbb kereskedők kezei között van. Olyanok kezében, a kik a legkiválóbb intézetek élén is szerepelnek s a kiknek kereskedelmi ügyekben nálunk döntő szavuk van. Ebből még több bizalmat meritve, megtekintettem a termelést magát, mely ugyanazon rendszer szerint történik, melyet a Cognac-városbeli legelső gyárak követnek. A kezelés tisztasága semmi költséget sem hagy fenn s a termelés jelentékeny aránya biztosíték arra nézve, hogy a nagy kereslet mellett is jókora mennyiség marad meg mint ó-cognac, mely az évek számaival tudvalevőleg értékben folyvást növekedik. A termelés arányai is nagyobbyszerűek. Egy külön borpince a társaság feldolgozásra kerülő jó minőségű borainak nagy mennyiségét foglalja magában, oly mennyiségét, melyhez hasonló keves előkelő bortermelő tud ma a fővárosban fölmutatni. A termelt kész cognac egy külön nagyszabású pinczében van, melynek 10-től egész 80 hektoliter tartalmazó hordói az 1—4 csillagos, s ehez képest minőségben folyvást javuló italt foglalják magukban, három nagy hajó s ezek mellékfolyói tele vannak ilyen hordókkal, melyek számozva és felszállagozva rejtik magukban a jó, jobb legjobbat és legeslegjobb minőségű árut, a miből önként következik, hogy a jó a legelső fokozat, mely ezekre ráillik. S a ki ebben kételkednék, annak kérelmére megnyílik bármely önként kiszemelhető hordónak nagy vagy apró csapja s a gyöngyöző ital megizlése után érvényesül az a meggyőződés, hogy e társaság a cognac-jával a versenyképesség igen magas fokára emelte nálunk a cognac-gyártást. Bizonyosság erre nézve a társaság főkönyve, mely első sorban igazolja, hogy a főváros és az ország legelőkelőbb kereskedői tartoznak állandó megrendelői közé, mert az egyes tételek szerint a merendelések gyakorta ismétlődnek; a mi kétségtelen jele annak, hogy a kereskedő és a fogyasztó közönség igényei ki lettek elégítve s bizalma a nép iránt folyton ében marad. Másodszorban látjuk, hogy a külföld is igen jelentősen fogyasztoja a társulat cognac-jának és általában, hogy az napról napra nagyobb tért hódít itthon is, a külföldön is. Érdeklődtek még a tár-

saságnál divó ellenőrzés módja iránt. És itt oly rendszer meghonosítását láttam, a melyet bátran ajánlhatni minden előkelőbb ipartelepnek. Van itt egy napi jelentési rendszer, mely minden nap számot ad az ellenőrzőbizottságnak arról, hogy mennyi cognacot termeltek aznap, mennyit tesz az összkészlet hordókbán és palackokban, mennyi adatott el aznap és az egész évben az illető napig, kik-től és mennyi pénz folyt be, mennyi az adások számlája, mennyi a napi költség s az összköltség az illető napig, hogy áll a hordószámla, az üveg-számla, mennyi áru küldetett szét aznap és kiknek stb., szóval egy tüzetes áttekintés az üzleti élet minden apró mozzanatáról, úgy hogy minden perczen tisztán áll a társaság kereskedelmi forgalma, üzleti eredménye és értéke. Ez is a mellett szól, hogy szolid kezekben van s megbízható vezetés alatt áll ez intézet, melynek nemcsak belső tevékenysége s üzleti eljárása, hanem termelvényeinek jeles minősége és elismert, mindig emelkedő versenyképessége méltán kelt bizalmat a közönség leg-tágabb köreiből az ország határain belül és kívül egyaránt. Egyetértés.

Hirdetések.

Sz. 4254—94.

tlkv.

Hirdetmény.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság részéről közhiré tétetik miszerint altorjai lakos Pécsi János, kinek neje Márton Zsuzsa nevében lévő és eltévedt az al-feltorjai 369 és a futásfalvi 353 számú telekjegyzőkönyvre vonatkozólag a kebli tekkvi iroda által ezen szám alá betérjesztett telekkvi „Tervezet” a kézdivásárhelyi kir. Törvényszék mint tlkvi hatóság által megvizsgáltatván elfogadtatik, és jóváhagyatik.

Miről a szükséges hirdetmény kibocsátatik, s arról összes érdekelt, azon figyelemzetéssel értesítettnek, miszerint ezen végzés kiadásától **számítandó 60 nap alatt vagyis 1894. évi november 1-éig** bezárólag lejáráo hirdetményi határidő alatt arra vonatkozó észrevételeiket vagy kifogásaikat a kebli tlkvi iroda vezetésével megbízott Kiss Lajos telekkvvezető által vezetendő jegyzőkönyvbe felvételhetik, avagy írásba foglalva beadhatják, a mely határidő lejártával netaláni sérelmek csak annyiban vétetnek tekintetbe, a mennyiben jóhiszemű harmadik személyek az által sérelmet nem szenvednek.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

K-Vásárhelyt, 1894. aug. 18.

Gaál István
kir. egyes bíró.

BODOKI

MATILD-FORRÁS

különösen kötött szénsavban és szénsavas natriumban rendkívül gazdag

kristálytisza égvényes vasas savanyuviz.

Elsőrangú aczél-forrás!

A viláfgorgalomban legfelségesebb, legolcsóbb és legegészségesebb — megfelelő szakértelemmel természetesen kezelt — a maga nemében páratlan savanyuviz.

Legfelségesebb borviz!

A gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknél és női bántalmaknál páratlan hatása gyógy-ital!

Egy literes üveg víz ára üvegeseréléssel 4 krajczár.

Kapható:

Kézdi-Vásárhelyt **Kupán József** urnál főraktáron, továbbá minden ásványvíz kereskedésben és vendéglőkben.

Tisztelettel **GYÖRGY JÓZSEF** a forrás kezelője.
(Háromszékmegye) **BODOK** (Háromszékmegye)

13—

HIRDETÉSEK JUTÁNYOSAN FELVÉTELEK.

IFJ. JANCsó MÓZES

Kézdi-Vásárhelyt

ajánlja dusan felszerelt

könyvnyomdáját

a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Jutányos áron készít bálí, menyegzői meghívókat, tánczrendeket, körleveleket s minden e szakba vágó munkát.

Ajánlja továbbá nyomtatványraktárát közigazgatási hivatalok, lelkes, ügyvéd, tanító urak és magánosok részére; irodai és levélpapírok, irodai szerek raktárát, honnan szükségleteiket szintén jutányos áron beszereshetik.

Nagy üveg tábla raktárát szintén ajánlja a n. é. közönség figyelmébe.

M. kir. államvasutak.

MENETREND.

Keleti vonal.

Érvényes 1894. május 1-től.

PREDEÁL—NAGYVÁRAD.

Érvényes 1894. május 1-től.

Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Állomások	Vegyes onot	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	érk. ind.	regg. 5.08 este 7.43	d. u. 2.45	Medgyes	ind.	regg. 1.55 éjjel 12.46	
Botfalva	"	5.39 8.07	"	Kis-Kapus (vend., elág. Szab. felé) } érck. ind.	11.14 11.29	1.00 1.18	
Földvár	"	5.58 8.23	"	Tövis (vend., elágazás Arad felé) } érck. ind.	d. u. 1.10 1.45	2.49 3.42	este 7.59
Magyarós	"	6.17 8.43	"	Nagy-Enyed	ind.	2.11 4.02	
Apáca	"	6.35 8.57	"	Kocsárd (vend., elágazás Maros- } érck. ind.	2.56 3.06	4.35 4.47	
Kőpecz	"	6.54 9.16	"	Vásárhely felé)	ind.	3.43 5.15	
Agostonfalva	"	7.01 9.22	"	Gyéres (elágazás Torda felé) . } érck. ind.	3.43 3.53	5.21 5.21	
Alsó-Rákos	"	7.18 9.38	"	Kolozsvár (vendéglő)	érck. ind.	5.45 regg. 6.47	10.45
Homoród	"	7.45 10.02	"	Nagy-Várad (vendéglő)	érck. ind.	10.44 11.41	11.01
Kacsa	"	8.02 10.15	"	Budapest	érck. ind.	11.04 regg. 7.00	2.18
Bene	"	8.23 10.36	"			este 8.15 regg. 7.25	
Erked	"	8.43 10.51	"				
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé) . } érck. ind.	9.12 11.16	9.35 11.32					
Szegesvár (vendéglő)	"	9.42 11.39					

Expres-vonat ind. 5 óra 14 p. reggel. Aradon át Brassóból ind. 10 óra 26 p. este, Budapestre érck. 1 26 p., a gyorsvonat d. u. 2 óra 19 perc kor.

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel	4.00 délelőtt 10.30 délután 2.45	Brassó	ind. reggel	4.50 reggel 8.50 délután 3.10
Imecsfalva	"	4.17 10.43 3.02	Szász-Hermány	"	5.09 9.09 3.25
Páva-Zabola	"	4.34 10.56 3.19	Prázmár	"	5.35 9.33 3.43
Kovácsna	"	4.45 11.13 3.51	Kökös	"	5.50 9.46 3.54
Barátos	"	5.18 11.29 4.16	Uzon	"	6.07 10.03 4.05
Nagy-Borosnyó	"	5.35 11.42 4.35	Kilyén	"	6.23 10.18 4.17
Erosztevény	"	5.55 11.59 4.56	Sepsi-Szentgyörgy	"	6.49 10.46 4.35
Sepsi-Szentgyörgy	"	6.35 d. u. 12.29 5.36	Erosztevény	"	7.16 11.14 4.57
Kilyén	"	6.45 12.37 5.46	Nagy-Borosnyó	"	7.37 11.41 5.14
Uzon	"	7.00 12.50 6.02	Barátos	"	8.06 12.10 5.35
Kökös	"	7.14 1.00 6.15	Kovácsna	"	8.33 12.40 5.55
Prázmár	"	7.41 1.20 6.42	Páva-Zabola	"	8.46 12.50 6.06
Szász-Hermány	"	8.01 1.36 7.02	Imecsfalva	"	9.01 1.08 6.18
Brassó	érck.	8.19 1.50 7.20	Kézdi-Vásárhely	érck.	9.19 1.26 este 6.32

Kézdi-Vásárhely, IFJ. JANCsó MÓZES könyvnyomdája.